HOTĂRÂREA CURȚII (Camera întâi)

11 septembrie 2025*

„Trimitere preliminară – Directiva 2014/59/UE – Rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții – Principii generale – Articolul 34 alineatul (1) literele (a) și (b) – Recapitalizare internă – Reducerea valorii contabile a instrumentelor de capital – Efecte – Articolul 53 alineatele (1) și (3) – Articolul 60 alineatul (2) primul paragraf literele (b) și (c) – Protecția drepturilor acționarilor și ale creditorilor – Achiziționarea de instrumente de capital – Informații deficitare și eronate furnizate în prospectul care trebuie publicat, în special în cazul unei oferte publice de valori mobiliare – Acțiune având ca obiect declararea nulității contractului de achiziționare a instrumentelor de capital – Acțiune în răspundere – Acțiuni introduse înainte de adoptarea măsurilor de rezoluție”

În cauza C-687/23,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Tribunal Supremo (Curtea Supremă, Spania), prin decizia din 2 noiembrie 2023, primită de Curte la 15 noiembrie 2023, în procedura

D.E.

împotriva

Banco Santander SA,

CURTEA (Camera întâi),

compusă din domnul F. Biltgen, președinte de cameră, domnul T. von Danwitz (raportor), vicepreședintele Curții, îndeplinind funcția de judecător al Camerei întâi, domnul A. Kumin, doamna I. Ziemele și domnul S. Gervasoni, judecători,

avocat general: doamna T. Ćapeta,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

– pentru Banco Santander SA, de C. García Vega, J. M. Rodríguez Cárcamo și A. M. Rodríguez Conde, abogados;

* Limba de procedură: spaniola.

– pentru guvernul spaniol, de L. Aguilera Ruiz și A. Gavela Llopis, în calitate de agenți;

– pentru guvernul italian, de G. Palmieri, în calitate de agent, asistată de P. Gentili, avvocato dello Stato;

– pentru guvernul portughez, de P. Barros da Costa, J. Margarido și A. Rodrigues, în calitate de agenți;

– pentru Comisia Europeană, de C. Auvret, P. Němečková și D. Triantafyllou, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatei generale în ședința din 13 februarie 2025,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 34 alineatul (1) litera (a), a articolului 53 alineatele (1) și (3), precum și a articolului 60 alineatul (2) primul paragraf literele (b) și (c) din Directiva 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții și de modificare a Directivei 82/891/CEE a Consiliului și a Directivelor 2001/24/CE, 2002/47/CE, 2004/25/CE, 2005/56/CE, 2007/36/CE, 2011/35/UE, 2012/30/UE și 2013/36/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și a Regulamentelor (UE) nr. 1093/2010 și (UE) nr. 648/2012 ale Parlamentului European și ale Consiliului (JO 2014, L 173, p. 190).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între D.E., pe de o parte, și Banco Santander SA, în calitate de succesor al Banco Popular Español SA (denumită în continuare „Banco Popular”), pe de altă parte, în legătură cu acțiuni în declararea nulității și în răspundere pe care D.E. le-a introdus din cauza unor informații deficitare și eronate care i-ar fi fost furnizate în prospectul care trebuie publicat, în special în cazul unei oferte publice de valori mobiliare cu ocazia achiziționării unor instrumente de capital, convertite ulterior în acțiuni ale Banco Popular.

Cadrul juridic

Directiva 2004/39/CE

3 Considerentele (31), (44) și (46) ale Directivei 2004/39/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 aprilie 2004 privind piețele instrumentelor financiare, de modificare a Directivelor 85/611/CEE și 93/6/CEE ale Consiliului și a Directivei 2000/12/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivei 93/22/CEE a Consiliului (JO 2004, L 145, p. 1, Ediție specială, 06/vol. 8, p. 247) aveau următorul cuprins:

„(31) Unul dintre obiectivele prezentei directive este acela de a proteja investitorii. Măsurile destinate să protejeze investitorii trebuie să fie adaptate particularităților fiecărei categorii de investitori (obișnuiți, profesioniști și contrapartide).

[…]

(44) În cadrul dublului obiectiv de protejare a investitorilor și de asigurare a bunei funcționări a piețelor valorilor mobiliare, se cuvine a garanta transparența tranzacțiilor și a veghea ca normele prevăzute în acest scop să se aplice întreprinderilor de investiții în cazul în care acestea operează pe aceste piețe. Pentru a permite investitorilor sau participanților de pe piață să evalueze, în orice moment, condițiile unei tranzacții cu acțiuni pe care intenționează s-o efectueze și să verifice, *a posteriori*, condițiile în conformitate cu care aceasta a fost executată, se cuvine a stabili norme comune în ceea ce privește publicarea detaliilor aferente tranzacțiilor cu acțiuni deja efectuate și divulgarea detaliilor privind posibilitățile actuale de tranzacții cu acțiuni. Aceste norme sunt necesare pentru a garanta integrarea reală a piețelor naționale ale acțiunilor, pentru a spori eficacitatea procesului global de formare a prețurilor acestor instrumente și pentru a favoriza respectarea efectivă a obligațiilor de bună executare. Realizarea acestor obiective presupune instituirea unui regim global de transparență aplicabil tuturor tranzacțiilor cu acțiuni […]. Obligația întreprinderilor de investiții în temeiul prezentei directive de a afișa un preț de cumpărare și de vânzare și de a executa un ordin la prețul afișat nu exonerează întreprinderile de investiții de obligația de a plasa un ordin către un alt sistem de executare în cazul în care internalizarea ar fi de natură să împiedice întreprinderea să îndeplinească obligațiile de bună executare.

[…]

(46) Un stat membru poate decide să aplice cerințele de transparență înainte și după tranzacționare prevăzute de prezenta directivă la alte instrumente financiare decât acțiunile. […]”

4 Articolul 19 din Directiva 2004/39, intitulat „Norme de conduită pentru furnizarea de servicii de investiții clienților”, prevedea la alineatele (2) și (3):

„(2) Toate informațiile, inclusiv publicitare, adresate de întreprinderea de investiții clienților sau clienților potențiali sunt corecte, clare și neînșelătoare. Informațiile publicitare sunt clar identificabile ca atare.

(3) Clienților sau clienților potențiali le sunt comunicate informații adecvate sub o formă comprehensibilă privind:

– întreprinderea de investiții și serviciile sale,

– instrumentele financiare și strategiile de investiții propuse, care ar trebui să includă orientări și avertizări adecvate privind riscurile inerente investiției în aceste instrumente sau anumitor strategii de investiții,

– sistemele de executare și

– costurile și cheltuielile aferente,

pentru a permite în mod rezonabil acestora să înțeleagă natura serviciului de investiții sau a tipului specific de instrument financiar propus, precum și riscurile aferente acestora și, prin urmare, să

adopte decizii în materie de investiții în cunoștință de cauză. Aceste informații pot fi furnizate sub o formă standardizată.”

Directiva 2014/59

5 Considerentele (45), (49) și (120) ale Directivei 2014/59 au următorul cuprins:

„(45) Pentru a evita hazardul moral, orice instituție în curs de a intra în dificultate ar trebui să fie în măsură să iasă de pe piață, indiferent de mărimea și de gradul său de interconectare, fără a provoca perturbări sistemice. În principiu, o instituție în curs de a intra în dificultate ar trebui să fie lichidată prin procedura obișnuită de insolvență. Cu toate acestea, lichidarea prin procedura obișnuită de insolvență ar putea să pună în pericol stabilitatea financiară, să întrerupă derularea funcțiilor critice și să afecteze protecția deponenților. În astfel de cazuri, este foarte probabilă existența unui interes public pentru a declanșa procedura de rezoluție împotriva unei instituții și pentru a aplica instrumentele de rezoluție în locul recurgerii la procedura obișnuită de insolvență. […]

[…]

(49) Limitările drepturilor acționarilor și ale creditorilor ar trebui să fie conforme principiilor enunțate la articolul 52 din Cart[a drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare «carta»)]. Prin urmare, instrumentele de rezoluție ar trebui să se aplice doar acelor instituții de credit care sunt în curs de a intra în dificultate sau sunt susceptibile de a intra în dificultate și numai atunci când acest lucru este necesar pentru atingerea obiectivului de stabilitate financiară, în interesul general. Mai exact, instrumentele de rezoluție ar trebui aplicate atunci când instituția nu poate fi lichidată în conformitate cu procedura obișnuită de insolvență, deoarece acest lucru ar putea destabiliza sistemul financiar, iar aceste măsuri sunt necesare pentru a asigura transferul rapid și menținerea funcțiilor de importanță sistemică și atunci când nu există nicio perspectivă rezonabilă de găsire a unei soluții alternative provenind din sectorul privat care să fie suficientă pentru redresarea deplină a instituției, nici chiar majorarea capitalului de către acționarii existenți sau de către o terță parte. […]

[…]

(120) Directivele Uniunii [Europene] în materie de drept al societăților comerciale conțin norme obligatorii privind protecția acționarilor și a creditorilor instituțiilor care se încadrează în domeniul de aplicare al acestor directive. Atunci când este necesară o acțiune rapidă a autorităților de rezoluție, aceste norme pot reduce atât eficacitatea acțiunilor întreprinse de autoritățile de rezoluție, cât și utilizarea instrumentelor și competențelor de rezoluție, astfel că ar trebui incluse derogări corespunzătoare în prezenta directivă. În scopul de a garanta părților interesate maxima certitudine juridică, derogările ar trebui definite în mod clar și strict și ar trebui să fie utilizate exclusiv în interes public și doar atunci când sunt îndeplinite condițiile pentru declanșarea procedurii de rezoluție. […]”

6 Conform articolului 1 alineatul (1) din această directivă:

„Prezenta directivă stabilește normele și procedurile de redresare și de rezoluție pentru următoarele entități:

[…]

(b) instituțiile financiare stabilite în Uniune[a Europeană], care sunt filiale ale unei instituții de credit, ale unei firme de investiții ori ale uneia dintre societățile menționate la litera (c) sau (d) […]

(c) holdingurile financiare, holdingurile financiare mixte și holdingurile cu activitate mixtă stabilite în Uniune;

(d) holdingurile financiare-mamă dintr-un stat membru, holdingurile financiare-mamă din Uniune, holdingurile financiare mixte-mamă dintr-un stat membru, holdingurile financiare mixte-mamă din Uniune;

[…]”

7 Potrivit articolului 2 alineatul (1) din directiva menționată:

„În sensul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:

[…]

57. «instrument de recapitalizare internă» înseamnă mecanismul prin care o autoritate de rezoluție exercită, în conformitate cu articolul 43, competențele de reducere a valorii contabile și conversie referitoare la pasivele unei instituții aflate în rezoluție;

[…]”

8 Articolul 34 din directiva menționată, intitulat „Principii generale care reglementează rezoluția”, prevede la alineatul (1):

„Statele membre se asigură că, atunci când autoritățile de rezoluție aplică instrumente și exercită competențe de rezoluție, ele iau toate măsurile necesare pentru a garanta că măsurile de rezoluție sunt luate în conformitate cu următoarele principii:

(a) acționarii instituției aflate în rezoluție sunt primii care suportă pierderi;

(b) creditorii întreprinderii aflate în rezoluție suportă pierderi ulterior acționarilor, în conformitate cu ordinea priorității creanțelor acestora din cadrul procedurii obișnuite de insolvență, cu excepția cazului în care în prezenta directivă se prevede în mod explicit altceva;

[…]

(f) cu excepția unor dispoziții contrare din prezenta directivă, creditorii din aceeași categorie sunt tratați în mod egal;

(g) niciun creditor nu suportă pierderi mai mari decât cele pe care le-ar fi suportat în cazul în care instituția sau entitatea menționată la articolul 1 alineatul (1) litera (b), (c) sau (d) ar fi fost lichidată prin intermediul procedurii obișnuite de insolvență conform mecanismelor de siguranță de la articolele 73-75;

[…]”

9 Articolul 36 din Directiva 2014/59, intitulat „Evaluare în scopul rezoluției”, prevede:

„(1) Înainte de a lua vreo măsură de rezoluție sau de a exercita competența de reducere a valorii contabile sau de conversie a instrumentelor de capital relevante, autoritățile de rezoluție se asigură că o persoană independentă de orice autoritate publică, inclusiv de autoritatea de rezoluție și de instituția sau entitatea menționată la articolul 1 alineatul (1) litera (b), (c) sau (d), efectuează o evaluare corectă, prudentă și realistă a activelor și pasivelor instituției sau entității menționate la articolul 1 alineatul (1) litera (b), (c) sau (d). Sub rezerva alineatului (13) din prezentul articol și a articolului 85, în cazul în care sunt respectate toate cerințele enunțate la prezentul articol, evaluarea se consideră a fi definitivă.

(2) Dacă o evaluare independentă în conformitate cu alineatul (1) nu este posibilă, autoritățile de rezoluție pot efectua o evaluare provizorie a activelor și pasivelor instituției sau ale entității menționate la articolul 1 alineatul (1) litera (b), (c) sau (d), în conformitate cu alineatul (9) din prezentul articol.

(3) Obiectivul evaluării este acela de a evalua valoarea activelor și pasivelor instituției sau entității menționate la articolul 1 alineatul (1) litera (b), (c) sau (d) care îndeplinește condițiile de declanșare a procedurii de rezoluție menționate la articolele 32 și 33.

[…]

(6) Evaluarea trebuie să fie însoțită de următoarele informații, care trebuie să figureze în registrele și evidențele contabile ale instituției sau ale entității menționate la articolul 1 alineatul (1) litera (b), (c) sau (d):

(a) un bilanț actualizat și un raport privind poziția financiară a instituției sau a entității menționate la articolul 1 alineatul (1) litera (b), (c) sau (d);

(b) o analiză și o estimare a valorii contabile a activelor;

(c) o listă a soldului din bilanț și din afara bilanțului a datoriilor care figurează în registrele și evidențele contabile ale instituției sau ale entității menționate la articolul 1 alineatul (1) litera (b), (c) sau (d), cu indicarea creditelor relevante și a rangurilor de prioritate ale acestora, conform legislației aplicabile privind insolvența;

[…]

(9) În cazul în care, din cauza caracterului urgent al situației, nu este posibilă respectarea cerințelor prevăzute la alineatele (6) și (8) sau se aplică alineatul (2), trebuie efectuată o evaluare provizorie. Evaluarea provizorie respectă cerințele prevăzute la alineatul (3) și, pe cât este posibil în mod rezonabil având în vedere situația dată, cerințele de la alineatele (1), (6) și (8).

Evaluarea provizorie menționată la prezentul alineat cuprinde o rezervă pentru pierderi suplimentare, cu justificarea adecvată.

[…]”

10 Articolul 48 din această directivă, intitulat „Ordinea reducerii valorii contabile și a conversiei”, prevede:

„(1) Statele membre se asigură că, la aplicarea instrumentului de recapitalizare internă, autoritățile de rezoluție exercită competențele de reducere a valorii contabile și de conversie, sub rezerva oricăror excluderi menționate la articolul 44 alineatele (2) și (3), cu respectarea următoarele cerințe:

(a) instrumentele de fonduri proprii de nivel 1 de bază sunt reduse în conformitate cu articolul 60 alineatul (1) litera (a);

(b) dacă și numai dacă reducerea totală în temeiul literei (a) este inferioară sumei cuantumurilor menționate la articolul 47 alineatul (3) literele (b) și (c), autoritățile reduc valoarea contabilă a principalului acelor instrumente de fonduri proprii de nivel 1 suplimentar, în măsura în care este necesar și în limitele capacității acestora;

(c) dacă și numai dacă reducerea totală în temeiul literelor (a) și (b) este inferioară sumei cuantumurilor menționate la articolul 47 alineatul (3) literele (b) și (c), autoritățile reduc valoarea contabilă a principalului acelor instrumente de fonduri proprii de nivel 2, în măsura în care este necesar și în limitele capacității acestora;

[…]”

11 Articolul 53 din directiva menționată, intitulat „Efectul recapitalizării interne”, prevede:

„(1) Statele membre se asigură că, în cazul în care autoritățile de rezoluție exercită una dintre competențele menționate la articolul 59 alineatul (2) și la articolul 63 alineatul (1) literele (e)-(i), reducerea valorii principalului sau a datoriei restante, conversia sau anularea produc imediat efecte și devin obligatorii atât pentru instituția aflată în rezoluție, cât și pentru creditorii și acționarii afectați.

[…]

(3) În cazul în care o autoritate de rezoluție reduce la zero valoarea contabilă a principalului sau suma restantă de plată aferentă unui pasiv, prin intermediul competenței menționate la articolul 63 alineatul (1) litera (e), pasivul respectiv și orice alte obligații sau creanțe conexe care nu au ajuns la scadență la momentul exercitării competenței sunt considerate ca fiind achitate în totalitate și nu sunt opozabile nici instituției aflate în rezoluție în cadrul vreunei proceduri ulterioare, nici oricărei entități care îi succedă acesteia, în cadrul vreunei proceduri ulterioare de lichidare.

(4) În cazul în care autoritățile de rezoluție reduc în parte, dar nu în totalitate, valoarea principalului sau a sumelor de plată restante aferente unui pasiv, prin intermediul competenței menționate la articolul 63 alineatul (1) litera (e):

(a) pasivul este achitat proporțional cu valoarea redusă;

(b) instrumentul sau acordul relevant care a dat naștere pasivului inițial continuă să se aplice în raport cu valoarea reziduală a principalului sau cu suma de plată restantă aferentă pasivului, sub rezerva unei eventuale modificări a cuantumului dobânzii de plată pentru a ține cont de reducerea valorii principalului, precum și sub rezerva oricărei alte modificări ulterioare a clauzelor pe care autoritatea de rezoluție ar putea să o facă în virtutea competenței menționate la articolul 63 alineatul (1) litera (j).”

12 Articolul 60 din aceeași directivă, intitulat „Dispoziții care reglementează reducerea valorii contabile a instrumentelor de capital sau conversia acestora”, are următorul cuprins:

„(1) Atunci când se conformează cerinței prevăzute la articolul 59, autoritățile de rezoluție exercită competența de reducere a valorii contabile sau de conversie în conformitate cu ordinea de prioritate a creanțelor în temeiul procedurii obișnuite de insolvență, în așa fel încât ea să producă următoarele rezultate:

(a) instrumentele de fonduri proprii de nivel 1 de bază se reduc în primul rând în funcție de pierderi și în limitele capacității lor, iar autoritatea de rezoluție ia una sau ambele măsuri specificate la articolul 47 alineatul (1) cu privire la deținătorii instrumentelor de fonduri proprii de nivel 1 de bază;

(b) valoarea principalului instrumentelor de fonduri proprii de nivel 1 suplimentar relevant este redusă sau convertită în instrumente de fonduri proprii de nivel 1 de bază, în proporția impusă pentru a atinge obiectivele rezoluției stabilite la articolul 31 și în limitele capacității instrumentelor de capital relevante, reținându-se valoarea cea mai mică;

(c) valoarea principalului instrumentelor de fonduri proprii de nivel 2 este redusă sau convertită în instrumente de fonduri proprii de nivel 1 de bază, în proporția impusă pentru a atinge obiectivele rezoluției stabilite la articolul 31 și în limitele capacității instrumentelor de capital relevante, reținându-se valoarea cea mai mică.

(2) Atunci când valoarea principalului unui instrument de capital relevant este redusă:

[…]

(b) față de deținătorul instrumentului de capital relevant nu subzistă nicio datorie în cadrul respectivei valori a instrumentului care a fost redus sau în legătură cu aceasta, cu excepția datoriilor ajunse deja la scadență și a oricăror datorii legate de daunele care pot apărea ca rezultat al unei căi de atac formulate împotriva legalității exercitării competenței de reducere a valorii contabile;

(c) nu se plătește nicio despăgubire deținătorilor de instrumente de capital relevante, în afara celor prevăzute la alineatul (3).

[…]

(3) Pentru a efectua, în temeiul alineatului (1) litera (b) din prezentul articol, o conversie a instrumentelor de capital relevante, autoritățile de rezoluție pot solicita instituțiilor și entităților menționate la articolul 1 literele (b), (c) și (d) să emită instrumente de fonduri proprii de nivel 1 de bază pentru deținătorii instrumentelor de capital relevante. […]

[…]"

Decizia Comitetului Unic de Rezoluție

13 Comitetul Unic de Rezoluție a adoptat prin Decizia SRB/EES/2017/08 din 7 iunie 2017 o schemă de rezoluție pentru Banco Popular, aprobată de Comisia Europeană prin Decizia (UE) 2017/1246 din 7 iunie 2017 (JO 2017, L 178, p. 15).

Litigiul principal și întrebările preliminare

14 La 3 octombrie 2009, D.E., în calitate de administrator unic al Lera Blava SLU, a subscris obligațiuni subordonate convertibile în obligațiuni subordonate emise de Banco Popular.

15 În luna mai 2012, D.E., acționând în numele Lera Blava, a aprobat conversia aceste obligațiuni în alte obligațiuni subordonate obligatoriu convertibile.

16 La 14 ianuarie 2013, sub formă de plată pentru salarii restante, Lera Blava a cesionat către D.E. dreptul de proprietate asupra acestor obligațiuni. Banco Popular a autorizat transferul de proprietate respectiv la 22 februarie 2013.

17 La 25 noiembrie 2015, obligațiunile menționate au făcut obiectul conversiei obligatorii în acțiuni ale Banco Popular.

18 În luna octombrie 2016, D.E. a introdus la Juzgado de Primera Instancia (Tribunalul de Primă Instanță, Spania) o acțiune împotriva Banco Popular având ca obiect declararea nulității achiziționării obligațiunilor subordonate convertibile din cauza unui viciu de consimțământ și restituirea sumei inițial investite pentru achiziționarea acestor obligațiuni, majorată cu dobânzile legale începând de la data respectivei achiziții. Cu titlu subsidiar, el a solicitat repararea prejudiciului cauzat prin nerespectarea de către Banco Popular a cerințelor de informare care rezultă din reglementarea Uniunii privind piețele instrumentelor financiare, cu ocazia comercializării obligațiunilor menționate în cursul anului 2009 și a conversiei lor ulterioare în anul 2012.

19 Juzgado de Primera Instancia (Tribunalul de Primă Instanță) a admis această acțiune și a declarat nulă subscrierea obligațiunilor subordonate obligatoriu convertibile.

20 Banco Popular a declarat apel împotriva hotărârii acestei instanțe la Audiencia Provincial (Curtea Provincială, Spania), care a admis apelul pentru motivul lipsei calității procesuale active a lui D.E.

21 Împotriva hotărârii pronunțate în apel, D.E. a formulat recurs la Tribunal Supremo (Curtea Supremă, Spania), instanța de trimitere în prezenta cauză. În fața acestei instanțe, el a susținut că Audiencia Provincial (Curtea Provincială) refuzase în mod eronat să îi recunoască calitatea procesuală activă, deși, în opinia sa, transferul proprietății asupra obligațiunilor societății Lera Blava către administratorul și acționarul său unic era valabil.

22 La 7 iunie 2017, SRB a adoptat schema de rezoluție pentru Banco Popular, care a fost aprobată de Comisie în aceeași zi.

23 Această schemă de rezoluție a fost pusă în aplicare printr-o decizie, adoptată tot la 7 iunie 2017, a Fondo de Reestructuración Ordenada Bancaria (Fondul de Restructurare Ordonată a Instituțiilor Bancare, Spania) (denumit în continuare „FROB”). Prin decizia respectivă, printre altele, acesta a redus la zero capitalul social al Banco Popular, reducând valoarea contabilă a totalității acțiunilor acesteia aflate în circulație. Prin efectul deciziei menționate, D.E. a încetat să dețină acțiunile Banco Popular pe care le obținuse după conversia obligațiunilor subscrise, fără a primi nicio contraprestație.

24 În plus, FROB a decis să efectueze conversia instrumentelor de fonduri proprii de nivel 2 ale Banco Popular și să transfere către Banco Santander noile acțiuni emise în urma acestei conversii, fără consimțământul foștilor deținători ai acestor instrumente.

25 În cursul anului 2018, Banco Santander a devenit succesorul universal al Banco Popular, prin intermediul unei fuziuni prin absorbție a acestei din urmă bănci, a cărei personalitate juridică s-a stins.

26 Instanța de trimitere arată că în Spania există un număr ridicat de litigii în care cumpărătorii diferitor instrumente de capital ale Banco Popular au introdus acțiuni având ca obiect declararea nulității contractelor de achiziționare a acestor instrumente, restituirea prețului plătit pentru respectiva achiziție și/sau acțiuni în răspundere pentru informațiile cuprinse în prospectul care trebuie publicat, în special în cazul unei oferte publice de valori mobiliare sau în vederea admiterii de valori mobiliare la tranzacționare.

27 În Hotărârea din 5 mai 2022, Banco Santander (Rezoluția bancară Banco Popular) C-410/20, denumită în continuare „Hotărârea Banco Santander (Rezoluția bancară Banco Popular)”, EU:C:2022:351], Curtea a statuat că articolul 34 alineatul (1) litera (a), articolul 53 alineatele (1) și (3), precum și articolul 60 alineatul (2) primul paragraf literele (b) și (c) din Directiva 2014/59 se opun ca ulterior reducerii totale a valorii contabile a acțiunilor dispuse în cadrul rezoluției unei instituții bancare să poată fi introduse acțiuni în răspundere pentru informațiile cuprinse în prospectul care trebuie să fie publicat, în special în cazul unei oferte publice de valori mobiliare, și acțiuni având ca obiect declararea nulității contractului de subscriere de acțiuni, împotriva acestei instituții sau împotriva succesorului său legal.

28 În urma pronunțării acestei hotărâri, instanța de trimitere ridică în continuare problema întinderii interdicției oricărei acțiuni în răspundere sau în declararea nulității care rezultă, în conformitate cu dispozițiile menționate la punctul anterior din prezenta hotărâre, astfel cum au fost interpretate de Curte, dintr-o măsură de rezoluție. În această privință, ea arată că, în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea Banco Santander (Rezoluția bancară Banco Popular), acțiunile în răspundere și acțiunile având ca obiect declararea nulității priveau contracte de subscriere de acțiuni ale Banco Popular. În schimb, în cauzele în care s-a pronunțat Hotărârea din 5 septembrie 2024, Banco Santander (Rezoluția bancară Banco Popular II) [C-775/22, C-779/22 și C-794/22, denumită în continuare „Hotărârea Banco Santander (Rezoluția bancară Banco Popular II)”, EU:C:2024:679], ar fi fost în discuție contracte de subscriere de obligațiuni subordonate convertite în acțiuni ale Banco Popular înainte de rezoluția acestei bănci.

29 Întrucât obligațiunile convertibile în discuție în litigiul cu care este sesizată au fost convertite de asemenea în acțiuni ale Banco Popular înainte de adoptarea măsurilor de rezoluție față de această bancă, instanța de trimitere ridică în esență problema dacă D.E. se poate prevala de o creanță „ajunsă la scadență” în sensul articolului 53 alineatul (3) și al articolului 60 alineatul (2) primul paragraf litera (b) din Directiva 2014/59, în cadrul acestui litigiu.

30 În această privință, ea precizează, pe de o parte, că, în dreptul spaniol, termenul „scadență” desemnează momentul în care ia naștere dreptul de a solicita executarea unei obligații, în timp ce termenul „ajungere la scadență” constituie împlinirea termenului stabilit pentru executarea unei obligații, după care aceasta devine exigibilă. Or, obligațiunile convertibile în discuție în litigiul cu care este sesizată ar fi ajuns la scadență chiar în ziua conversiei lor în acțiuni, prin urmare înainte de deschiderea procedurii de rezoluție a Banco Popular. În plus, hotărârea judecătorească prin care s-ar recunoaște răspunderea acesteia din urmă pentru eventuale prejudicii cauzate cu ocazia subscrierii acestor obligațiuni nu ar avea caracter constitutiv, ci ar constata existența acestei răspunderi și ar cuantifica daunele interese datorate în acest temei. În cazul în care obligația de despăgubire care ar decurge din aceasta ar constitui o „creanță contingentă” până la confirmarea sa definitivă pe cale judiciară, ea ar trebui să fie deja considerată, chiar înainte de această constatare, o creanță ajunsă la scadență.

31 Pe de altă parte, instanța de trimitere subliniază că prezenta cauză cu care este sesizată se distinge de cauzele care au condus la hotărârile menționate la punctele 27 și 28 din prezenta hotărâre prin împrejurarea că D.E. a introdus acțiunea în declararea nulității contractului de subscriere a obligațiunilor convertibile și acțiunea în răspundere anterior rezoluției Banco Popular.

32 În aceste condiții, Tribunal Supremo (Curtea Supremă) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Dispozițiile articolului 34 alineatul (1) literele (a) și (b) [din Directiva 2014/59] coroborate cu cele ale articolului 53 alineatele (1) și (3) și cu cele ale articolului 60 alineatul (2) primul paragraf literele (b) și (c) din [aceasta] trebuie interpretate în sensul că eventuala creanță sau eventualul drept care ar rezulta din obligarea la plata unei despăgubiri a entității care a succedat Banco Popular ca urmare a unei acțiuni în angajarea răspunderii ce a rezultat din comercializarea unui produs financiar (obligațiuni subordonate convertibile în mod obligatoriu în acțiuni ale aceleiași bănci), care nu fac parte din instrumentele de capital suplimentar la care se referă măsurile de rezoluție a Banco Popular, care au fost convertite în acțiuni ale băncii înainte de adoptarea măsurilor de rezoluție a băncii (7 iunie 2017), ar putea fi considerate un pasiv care face obiectul prevederii privind reducerea sau stingerea valorii contabile, stabilită la articolul 53 alineatul (3) din Directiva 2014/59, cu titlu de obligație sau datorie «nescadentă», astfel încât Banco Santander ar fi exonerată de aceasta și nu i-ar fi opozabilă în calitate de succesoare a Banco Popular, în cazul în care acțiunea din care ar rezulta obligarea la plata unei despăgubiri a fost introdusă înainte de încheierea procedurii de rezoluție a băncii?

2) Sau, dimpotrivă, dispozițiile menționate trebuie interpretate în sensul că această creanță sau acest drept ar constitui o obligație sau o «creanță ajunsă la scadență» – articolul 53 alineatul (3) din directivă – sau o «datorie ajunsă deja la scadență» la momentul rezoluției băncii – articolul 60 alineatul (2) litera (b) – și, cu acest titlu, ar fi exclusă de la efectele exonerării sau ale anulării acestor obligații sau datorii și, în consecință, ar fi opozabile Banco

Santander în calitate de succesoare a Banco Popular, în cazul în care acțiunea din care ar rezulta obligația de despăgubire ar fi fost introdusă înainte de încheierea procedurii de rezoluție a băncii?”

Cu privire la admisibilitatea cererii de decizie preliminară

33 Banco Santander susține că cererea de decizie preliminară este inadmisibilă, pentru motivul că a fost introdusă de Tribunal Supremo (Curtea Supremă) fără ca aceasta să fi clarificat în prealabil chestiunea de drept național referitoare la calitatea procesuală activă a lui D.E. În ipoteza în care acesta din urmă nu ar avea calitatea de a introduce în nume propriu o acțiune împotriva Banco Popular, interpretarea solicitată a dispozițiilor Directivei 2014/59 ar fi lipsită de relevanță pentru soluționarea litigiului principal.

34 În această privință trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, întrebările referitoare la dreptul Uniunii beneficiază de o prezumție de pertinență. Curtea poate refuza să se pronunțe asupra unei întrebări preliminare adresate de o instanță națională numai dacă este evident că interpretarea solicitată a unei norme a Uniunii nu are nicio legătură cu realitatea sau cu obiectul litigiului principal, atunci când problema este de natură ipotetică sau atunci când Curtea nu dispune de elementele de fapt și de drept necesare pentru a răspunde în mod util la întrebările care i-au fost adresate (Hotărârea din 6 martie 2025, ONB ș.a., C-575/23, EU:C:2025:141, punctul 51, precum și jurisprudența citată).

35 În plus, în conformitate cu o jurisprudență de asemenea constantă, justificarea trimiterii preliminare nu este formularea unor opinii consultative cu privire la chestiuni generale sau ipotetice, ci nevoia inerentă soluționării efective a unui litigiu (Hotărârea din 6 martie 2025, ONB ș.a., C-575/23, EU:C:2025:141, punctul 52, precum și jurisprudența citată).

36 În speță, este suficient să se arate că, potrivit indicațiilor guvernului spaniol, instanța de trimitere ar trebui să respingă acțiunea principală, fără a fi necesar să se examineze calitatea procesuală activă a lui D.E. pentru a introduce în nume propriu o acțiune împotriva Banco Popular, în cazul în care Curtea ar răspunde la întrebările adresate că drepturile care decurg dintr-o acțiune în declararea nulității contractului de achiziționare de obligațiuni subordonate convertite în acțiuni și dintr-o acțiune în răspundere întemeiate pe nerespectarea cerințelor de informare care rezultă din Directiva 2004/39, introdusă anterior rezoluției instituției de credit în cauză, nu constituie obligații „ajunse la scadență” în sensul articolului 53 alineatul (3) și al articolului 60 alineatul (2) primul paragraf litera (b) din Directiva 2014/59.

37 În consecință, nu rezultă în mod vădit că interpretarea dispozițiilor Directivei 2014/59 solicitată de această instanță nu ar avea nicio legătură cu realitatea sau cu obiectul litigiului principal ori că problema ar fi de natură ipotetică.

38 Rezultă că cererea de decizie preliminară este admisibilă.

Cu privire la întrebările preliminare

39 Prin intermediul întrebărilor formulate, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă dispozițiile articolului 34 alineatul (1) literele (a) și (b), ale articolului 53 alineatele (1) și (3), precum și ale articolului 60 alineatul (2) primul paragraf literele (b) și (c) din Directiva 2014/59 trebuie interpretate în sensul că se opun să se considere că

drepturile care decurg dintr-o acțiune în declararea nulității unui contract de subscriere de obligațiuni subordonate convertite în acțiuni, precum și dintr-o acțiune în răspundere, întemeiate pe nerespectarea cerințelor de informare care rezultă din Directiva 2004/39, intră în categoria obligațiilor sau a creanțelor „ajunse la scadență” la momentul rezoluției instituției de credit în cauză, în sensul articolului 53 alineatul (3) și al articolului 60 alineatul (2) primul paragraf litera (b) din Directiva 2014/59, atunci când aceste acțiuni au fost introduse anterior reducerii totale a valorii contabile a acțiunilor din capitalul social al respectivei instituții de credit în cadrul unei proceduri de rezoluție.

40 În această privință, trebuie amintit că articolul 34 alineatul (1) literele (a) și (b) din Directiva 2014/59 stabilește principiul potrivit căruia acționarii, urmați de creditorii unei instituții de credit sau ai unei firme de investiții aflate în rezoluție, sunt cei care trebuie să suporte primii pierderile suferite ca urmare a aplicării acestei proceduri.

41 Potrivit articolului 53 alineatul (3) din această directivă, în cazul în care o autoritate de rezoluție reduce la zero valoarea contabilă a principalului sau suma restantă de plată aferentă unui pasiv, pasivul respectiv și orice alte obligații sau creanțe conexe care nu au ajuns la scadență la momentul rezoluției sunt considerate ca fiind achitate în totalitate și nu sunt opozabile nici instituției de credit sau firmelor de investiții aflate în rezoluție în cadrul vreunei proceduri ulterioare, nici oricărei entități care îi succedă acesteia, în cadrul vreunei proceduri ulterioare de lichidare.

42 Articolul 60 din directiva menționată, care privește reducerea valorii contabile a instrumentelor de capital sau conversia acestora, prevede la alineatul (2) primul paragraf litera (b) că nu subzistă nicio datorie față de deținătorul instrumentelor de capital a căror valoare contabilă a fost redusă în temeiul deciziei de rezoluție în cadrul acestor instrumente sau în legătură cu cuantumul acestora, care a fost redus, cu excepția datoriilor ajunse deja la scadență și a oricăror datorii legate de daunele care pot apărea ca rezultat al unei căi de atac prin care se contestă legalitatea exercitării competenței de reducere a valorii contabile.

43 Rezultă că, în cazul reducerii totale a valorii contabile a acțiunilor din capitalul social al unei instituții de credit aflate în rezoluție în temeiul Directivei 2014/59, acționarii acestei instituții de credit pot opune acesteia sau entității care i-a succedat doar datoriile sau creanțele ce rezultă din instrumentele de capital reduse care erau deja „ajunse la scadență” la momentul rezoluției, în sensul articolului 53 alineatul (3) și al articolului 60 alineatul (2) litera (b) din această directivă.

44 Or, în ceea ce privește drepturile ce rezultă din acțiunile în răspundere inițiate ca urmare a caracterului deficitar și eronat al informațiilor furnizate în special în prospectul care trebuie publicat în cazul unei oferte publice de valori mobiliare sau pentru admiterea valorilor mobiliare la tranzacționare, astfel cum sunt prevăzute la articolul 6 din Directiva 2003/71/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 noiembrie 2003 privind prospectul care trebuie publicat în cazul unei oferte publice de valori mobiliare sau pentru admiterea valorilor mobiliare la tranzacționare și de modificare a Directivei 2001/34/CE (JO 2003, L 345, p. 64, Ediție specială, 06/vol. 7, p. 23), precum și dintr-o acțiune în declararea nulității contractului de subscriere de acțiuni sau de obligațiuni subordonate convertite în acțiuni introduse ulterior adoptării unei decizii de rezoluție în temeiul dispozițiilor menționate la punctul anterior din prezenta hotărâre, Curtea a statuat deja că, ținând seama de efectele lor retroactive, nu se poate considera că aceste drepturi intră în categoria obligațiilor sau a creanțelor „ajunse la scadență” în sensul acestor din urmă dispoziții [a

se vedea în acest sens Hotărârea Banco Santander (Rezoluția bancară Banco Popular), punctele 41, 42 și 51, precum și Hotărârea Banco Santander (Rezoluția bancară Banco Popular II), punctele 62 și 85].

45 În speță însă, acțiunile în declararea nulității și în răspundere în discuție în litigiul principal au fost totuși introduse anterior rezoluției Banco Popular. În această privință, Comisia susține în esență că introducerea unor astfel de acțiuni înainte de rezoluție este suficientă pentru ca drepturile care decurg din acestea să poată fi considerate „ajunse la scadență” la momentul rezoluției, în sensul articolului 53 alineatul (3) și al articolului 60 alineatul (2) primul paragraf litera (b) din Directiva 2014/59. În schimb, potrivit Banco Santander, precum și guvernelor spaniol, italian și portughez, drepturile care decurg din asemenea acțiuni trebuie, în plus, să fi făcut obiectul unei hotărâri definitive anterior acestui moment.

46 Potrivit unei jurisprudențe constante, atât din cerințele aplicării uniforme a dreptului Uniunii, cât și din principiul egalității rezultă că termenii unei dispoziții de drept al Uniunii care nu conține nicio trimitere expresă la dreptul statelor membre pentru a stabili sensul și domeniul său de aplicare trebuie, în mod normal, să primească în întreaga Uniune o interpretare autonomă și uniformă, care trebuie stabilită ținând seama nu numai de formularea respectivei dispoziții, ci și de contextul său și de obiectivele urmărite de reglementarea din care face parte această dispoziție [Hotărârea din 30 aprilie 2024, M.N. (EncroChat), C-670/22, EU:C:2024:372, punctul 109 și jurisprudența citată, precum și Hotărârea Banco Santander (Rezoluția bancară Banco Popular II), punctul 48].

47 În ceea ce privește, în primul rând, termenii articolului 53 alineatul (3) și ai articolului 60 alineatul (2) primul paragraf litera (b) din Directiva 2014/59, trebuie arătat că utilizarea noțiunii de „obligații ajunse deja la scadență” sau referirea la creanțe ajunse la scadență nu furnizează, în sine, nicio indicație cu privire la aspectul dacă acțiunile în declararea nulității și în răspundere trebuie să fi fost doar introduse la momentul rezoluției sau, în plus, să fi făcut deja obiectul unei hotărâri definitive.

48 În aceste condiții, articolul 53 alineatul (3) din directiva respectivă prevede că „în cadrul vreunei proceduri ulterioare”, obligațiile sau creanțele care decurg dintr-o datorie a cărei valoare contabilă a fost redusă, care nu au ajuns la scadență la momentul rezoluției, sunt considerate ca fiind achitate în totalitate și nu sunt opozabile instituției de credit aflate în rezoluție sau oricărei entități care i-a succedat. După cum arată Comisia în mod întemeiat în observațiile prezentate Curții, această precizare constituie un indiciu că astfel de obligații sau creanțe rămân opozabile unei asemenea instituții sau unei asemenea entități atunci când fac obiectul unei proceduri judiciare inițiate înainte de rezoluție. Astfel, punând accentul pe proceduri ulterioare, respectiva dispoziție nu exclude nicidecum caracterul opozabil al acestor obligații sau creanțe în cadrul unor proceduri în curs la momentul rezoluției.

49 În ceea ce privește, în al doilea rând, contextul în care se înscriu articolul 53 alineatul (3) și articolul 60 alineatul (2) primul paragraf litera (b) din Directiva 2014/59, pe de o parte, este, desigur, adevărat că, în temeiul articolului 34 alineatul (1) literele (a) și (b) din această directivă, acționarii, urmați de creditorii unei instituții de credit aflate în rezoluție, trebuie să suporte primii pierderile suferite ca urmare a aplicării acestei proceduri.

50 Cu toate acestea, principiul răspunderii prioritare a acționarilor și creditorilor pentru suportarea pierderilor respective este atenuat de dispozițiile articolului 53 alineatul (3) și ale articolului 60 alineatul (2) primul paragraf litera (b) din Directiva 2014/59, al căror domeniu de aplicare

personal este în mod necesar același cu cel al articolului 34 alineatul (1) literele (a) și (b) din directiva amintită. Astfel, în măsura în care primele două dispoziții se referă în mod expres la obligațiile și la creanțele care decurg dintr-un „pasiv” a cărui valoare contabilă a fost redusă sau care există față de deținătorul instrumentelor de capital a căror valoare contabilă a fost redusă, ele se aplică în special creanțelor și obligațiilor persoanelor care au calitatea de acționar sau de creditor al unei instituții de credit aflate în rezoluție. Or, în măsura în care aceste obligații sau creanțe sunt „ajunse la scadență” la momentul rezoluției, din articolul 53 alineatul (3) și din articolul 60 alineatul (2) primul paragraf litera (b) din directiva menționată rezultă că ele rămân opozabile instituției de credit aflate în rezoluție sau oricărei entități care i-a succedat.

51 Prin urmare, nu se poate deduce din articolul 34 alineatul (1) literele (a) și (b) din Directiva 2014/59 că doar persoanele care și-au pierdut calitatea de acționar sau de creditor al unei astfel de instituții, în urma unei hotărâri definitive prin care se confirmă anularea contractului de subscriere a instrumentelor de capital în cauză, pot beneficia de caracterul opozabil al obligațiilor sau al creanțelor „ajunse la scadență”, în sensul articolului 53 alineatul (3) și al articolului 60 alineatul (2) primul paragraf litera (b) din această directivă, la momentul rezoluției.

52 Pe de altă parte, atunci când procedura de rezoluție presupune aplicarea „instrumentului de recapitalizare internă” în sensul articolului 2 alineatul (1) punctul 57 din Directiva 2014/59, articolul 48 alineatul (1) din aceasta prevede că, în exercitarea competențelor de reducere a valorii contabile și de conversie, autoritățile de rezoluție reduc în primul rând diferitele categorii de instrumente de capital. Articolul 53 alineatul (1) din această directivă prevede că măsurile de reducere a capitalului social sau de conversie ori de anulare a acestor instrumente permise de recapitalizarea internă se aplică imediat acționarilor și creditorilor afectați. Rezultă astfel că, în cadrul unei recapitalizări interne, reducerea valorii contabile și conversia instrumentelor de capital contribuie direct la realizarea obiectivelor procedurii de rezoluție [Hotărârea Banco Santander (Rezoluția bancară Banco Popular II), punctul 52].

53 Dintr-o asemenea perspectivă, articolul 60 alineatul (2) primul paragraf litera (c) și alineatul (3) din Directiva 2014/59 prevede că nu se plătește nicio despăgubire deținătorilor instrumentelor de capital relevante decât în cazul conversiei unor asemenea instrumente menționate la acest alineat (3) și că, în aceste cazuri, compensarea ia forma unei emisiuni de instrumente de fonduri proprii pentru respectivii deținători. În acest mod, prin limitarea despăgubirii la o astfel de emisiune de instrumente de fonduri proprii, dispozițiile menționate permit să se evite ca respectiva despăgubire să poată reduce retroactiv valoarea fondurilor proprii utilizate în vederea rezoluției [Hotărârea Banco Santander (Rezoluția bancară Banco Popular II), punctul 54].

54 Astfel, în ceea ce privește acțiunile în declararea nulității sau în răspundere introduse ulterior rezoluției, Curtea a statuat deja că asemenea acțiuni ar implica riscul ca valoarea instrumentelor de capital care fac obiectul unei recapitalizări interne în cadrul procedurii de rezoluție să fie redusă retroactiv, în măsura în care urmăresc o despăgubire sau o restituire a fondurilor plătite pentru achiziționarea acestor instrumente de capital anterior rezoluției. Asemenea acțiuni sunt, așadar, de natură să pună sub semnul întrebării realizarea obiectivelor urmărite prin măsura de rezoluție [Hotărârea Banco Santander (Rezoluția bancară Banco Popular II), punctul 53].

55 În plus, Curtea a precizat că astfel de acțiuni introduse ulterior rezoluției echivalează cu a impune instituției de credit sau firmei de investiții aflate în rezoluție ori succesorului acestor entități să despăgubească acționarii pentru pierderile suferite ca urmare a exercitării de către o autoritate de rezoluție a competenței de reducere a valorii contabile și de conversie în privința elementelor de pasiv ale acestei instituții sau ale acestei firme sau cu a impune acestora din urmă să efectueze

rambursarea în totalitate a sumelor investite cu ocazia subscrierii de acțiuni a căror valoare a fost redusă ca urmare a acestei proceduri de rezoluție. Ținând seama de efectul lor retroactiv, aceste acțiuni ar pune sub semnul întrebării întreaga evaluare pe care se întemeiază decizia de rezoluție, întrucât compunerea capitalului face parte din datele obiective ale respectivei evaluări și, prin urmare, ar fi de natură să împiedice procedura de rezoluție însăși, precum și obiectivele urmărite de Directiva 2014/59 [a se vedea în acest sens Hotărârea Banco Santander (Rezoluția bancară Banco Popular II), punctele 59 și 62].

56 Cu toate acestea, spre deosebire de acțiunile în declararea nulității și/sau în răspundere introduse ulterior rezoluției, nu se poate considera că astfel de acțiuni, atunci când au fost introduse înainte de rezoluție, au efect retroactiv, în sensul jurisprudenței menționate la punctul anterior din prezenta hotărâre, și nu sunt de natură să pună sub semnul întrebării evaluarea prevăzută la articolul 36 alineatul (1) din Directiva 2014/59 și decizia de rezoluție întemeiată pe aceasta. Astfel, după cum a arătat doamna avocată generală la punctul 73 din concluzii, riscurile financiare care decurg din litigiile pendinte sunt luate în considerare în mod obligatoriu în contabilitatea băncilor cotate la bursă.

57 În ceea ce privește împrejurarea că este posibil, dacă este cazul, ca evaluarea să nu ia în considerare toate acțiunile introduse, doamna avocată generală a arătat în mod întemeiat, la punctul 72 din concluzii, că un asemenea nivel de incertitudine apare în orice exercițiu de „inventariere” și se poate argumenta că face parte din riscul general care trebuie acceptat în cadrul rezoluției în temeiul Directivei 2014/59, în special de entitatea care achiziționează instituția de credit aflată în rezoluție.

58 Astfel, articolul 36 alineatul (1) din directiva amintită prevede o evaluare „corectă, prudentă și realistă” a activelor și a pasivelor unei asemenea instituții de credit, fără a impune ca acest activ și acest pasiv să fie evaluate în mod complet și în cele mai mici detalii. În special, atunci când nu este posibil să se întocmească lista pasivelor exigibile în bilanț și în afara bilanțului din cauza caracterului urgent al situației, autoritatea de rezoluție poate, potrivit alineatului (9) al acestui articol 36 coroborat cu alineatele (2), (3) și (6) ale acestuia, să se limiteze la o evaluare provizorie care furnizează o estimare a valorii activului și a pasivului.

59 În aceste condiții, este necesar să se considere că, atunci când au fost introduse acțiuni în declararea nulității și/sau în răspundere înainte de rezoluție, ele nu pot pune sub semnul întrebării evaluarea prevăzută la articolul 36 alineatul (1) din Directiva 2014/59 și decizia de rezoluție întemeiată pe aceasta.

60 În ceea ce privește, în al treilea rând, obiectivele urmărite de Directiva 2014/59, din considerentul (49) al acesteia reiese că instrumentele de rezoluție ar trebui să se aplice doar acelor instituții de credit și firme de investiții care sunt în curs de a intra în dificultate sau sunt susceptibile de a intra în dificultate și numai atunci când acest lucru este necesar pentru atingerea obiectivului de stabilitate financiară, în interesul general. Aplicarea respectivelor instrumente ar trebui astfel să se limiteze la situații de extremă urgență, atunci când instituția de credit sau firma de investiții în cauză nu poate fi lichidată prin procedura obișnuită de insolvență fără a destabiliza sistemul financiar.

61 În plus, așa cum s-a enunțat în considerentul (45) al acestei directive, procedura de rezoluție urmărește reducerea hazardului moral în sectorul financiar prin suportarea cu prioritate de către acționari a pierderilor suferite ca urmare a lichidării unei instituții de credit sau a unei firme de

investiții, astfel încât să se evite ca această lichidare să aducă atingere resurselor statului și să afecteze protecția deponenților [Hotărârea Banco Santander (Rezoluția bancară Banco Popular II), punctul 55 și jurisprudența citată].

62 Directiva 2014/59 prevede deci recurgerea, într-un context economic excepțional, la o procedură care poate afecta în special drepturile acționarilor și ale creditorilor unei instituții de credit sau ai unei firme de investiții, pentru a prezerva stabilitatea financiară a statelor membre prin crearea unui regim de insolvabilitate derogatoriu de la dreptul comun al procedurilor de insolvență, a cărui punere în aplicare nu este autorizată decât în împrejurări excepționale și care trebuie justificată de un interes general superior. Caracterul derogatoriu al acestui regim implică faptul că aplicarea altor dispoziții ale dreptului Uniunii poate fi înlăturată atunci când acestea din urmă sunt susceptibile să lipsească procedura de rezoluție de efect util sau să împiedice punerea ei în aplicare [Hotărârea Banco Santander (Rezoluția bancară Banco Popular II), punctul 56 și jurisprudența citată].

63 În plus, în considerentul (120) al Directivei 2014/59 se precizează că derogările prevăzute de această directivă de la normele obligatorii privind protecția acționarilor și a creditorilor instituțiilor care intră în domeniul de aplicare al directivelor Uniunii în materie de drept al societăților comerciale, care pot reduce eficacitatea acțiunii și utilizarea instrumentelor și a competențelor de rezoluție de către autoritățile de rezoluție, trebuie să fie nu numai adecvate, ci și definite în mod clar și strict, pentru a garanta părților interesate o securitate juridică maximă [Hotărârea Banco Santander (Rezoluția bancară Banco Popular II), punctul 57 și jurisprudența citată].

64 Directiva 2004/39, care avea ca obiectiv protecția potențialilor investitori în momentul în care decid în materie de investiții, figurează printre „directivele Uniunii în materie de drept al societăților comerciale” menționate în considerentul (120) al Directivei 2014/59. Prin urmare, această din urmă directivă permite să se deroge de la dispozițiile Directivei 2004/39, în măsura în care aplicarea lor este susceptibilă să lipsească de efect util sau să împiedice punerea în aplicare a unei proceduri de rezoluție [a se vedea prin analogie Hotărârea Banco Santander (Rezoluția bancară Banco Popular II), punctul 58 și jurisprudența citată].

65 Or, având în vedere considerațiile care figurează la punctele 56-59 din prezenta hotărâre, o acțiune în declararea nulității și o acțiune în răspundere întemeiate pe nerespectarea cerințelor de informare prevăzute de Directiva 2004/39 nu sunt susceptibile să lipsească de efect util sau să împiedice punerea în aplicare a unei proceduri de rezoluție, atunci când aceste acțiuni au fost introduse anterior rezoluției.

66 De altfel, dispozițiile Directivei 2014/59 trebuie interpretate în lumina drepturilor fundamentale garantate de cartă și în special a dreptului la o cale de atac efectivă consacrat la articolul 47 din aceasta.

67 În această privință, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, dreptul la protecție jurisdicțională garantat la articolul 47 din cartă nu constituie o prerogativă absolută, iar exercitarea acestui drept poate face obiectul unor restricții justificate prin obiective de interes general urmărite de Uniune. În consecință, după cum reiese din articolul 52 alineatul (1) din cartă, pot fi impuse restrângeri acestui drept fundamental, cu condiția ca acestea să răspundă efectiv unor obiective de interes general urmărite și să nu constituie, raportat la scopul urmărit, o

intervenție disproporționată și intolerabilă care ar aduce atingere însești substanței dreptului astfel garantat [Hotărârea Banco Santander (Rezoluția bancară Banco Popular II), punctul 80 și jurisprudența citată].

68 În plus, Curtea a statuat deja că, deși există un interes general clar să se asigure o protecție puternică și coerentă a investitorilor pe întreg teritoriul Uniunii, nu se poate considera că acest interes prevalează, în toate împrejurările, asupra interesului general de a asigura stabilitatea sistemului financiar [Hotărârea Banco Santander (Rezoluția bancară Banco Popular II), punctul 81 și jurisprudența citată].

69 În ceea ce privește acțiunile în declararea nulității și acțiunile în răspundere introduse ulterior adoptării deciziei de rezoluție pentru a obține o restituire a sumelor plătite la momentul achiziționării instrumentelor de capital în cauză, din jurisprudența rezultată din Hotărârile Banco Santander (Rezoluția bancară Banco Popular) (punctele 48-50) și Banco Santander (Rezoluția bancară Banco Popular II) (punctele 82-84) reiese în esență că articolul 47 din cartă coroborat cu articolul 52 alineatul (1) din aceasta nu se opune unei interpretări potrivit căreia dispozițiile Directivei 2014/59 împiedică acționarii unei instituții de credit supuse unei proceduri de rezoluție să introducă asemenea acțiuni ulterioare rezoluției.

70 Or, situația persoanelor care au introdus astfel de acțiuni înainte de rezoluție se distinge în mod substanțial de cea a persoanelor menționate la punctul anterior din prezenta hotărâre.

71 Mai întâi, după cum a arătat în esență doamna avocată generală la punctul 86 din concluzii, interpretarea potrivit căreia drepturile care decurg din acțiunile în declararea nulității și/sau în răspundere introduse înainte de rezoluție nu constituie obligații sau creanțe „ajunse la scadență”, în sensul articolului 53 alineatul (3) și al articolului 60 alineatul (2) primul paragraf litera (b) din Directiva 2014/59, opozabile instituției de credit aflate în rezoluție și entității care i-a succedat, ar avea drept consecință că decizia de rezoluție ar lipsi de obiect procedurile judiciare în curs și că acestea din urmă ar avea, așadar, vocația de a fi închise.

72 Or, gravitatea ingerinței în dreptul garantat la articolul 47 din cartă care rezultă din această interpretare nu este atenuată de posibilitatea de a introduce o cale de atac împotriva deciziei de rezoluție. Astfel, potrivit interpretării menționate, decizia de rezoluție ar modifica cu efect retroactiv cadrul juridic pertinent pentru soluționarea unui litigiu care a fost deja introdus înainte de adoptarea acestei decizii sau chiar ar modifica în mod direct situația juridică subiacentă litigiului respectiv. Posibilitatea unei căi de atac împotriva deciziei de rezoluție nu ar avea în acest mod nicio incidență asupra efectelor pe care ea le-ar produce, în această ipoteză, încă de la adoptarea sa, asupra litigiilor deja în curs (a se vedea prin analogie Hotărârea din 29 aprilie 2021, Banco de Portugal ș.a., C-504/19, EU:C:2021:335, punctele 63, 65 și 66).

73 În continuare, interpretarea potrivit căreia drepturile care decurg din acțiunile în declararea nulității și/sau în răspundere trebuie să fi făcut obiectul unei hotărâri definitive înainte de rezoluție pentru a fi opozabile instituției de credit aflate în rezoluție sau entității care i-a succedat ar face ca respectivul caracter opozabil al acestor drepturi să depindă, în temeiul articolului 53 alineatul (3) și al articolului 60 alineatul (2) primul paragraf litera (b) din Directiva 2014/59, de împrejurări care ies în esență de sub influența persoanei care a introdus asemenea acțiuni. Durata procedurii judiciare depinde, într-adevăr, în special de volumul de muncă al instanței sesizate și de comportamentul procedural al părții adverse.

74 În plus, prin introducerea unor asemenea acțiuni în fața instanțelor naționale, persoana respectivă a dat dovadă, în principiu, de diligența necesară pentru a obține plata creanțelor care decurg din aceste acțiuni înainte de rezoluție, spre deosebire de persoanele care au introdus astfel de acțiuni ulterior rezoluției. Astfel și ținând seama de adagiul *iura vigilantibus non dormientibus prosunt*, soarta acțiunilor introduse anterior rezoluției nu poate depinde de împrejurarea că ele au făcut sau nu obiectul unei hotărâri definitive la momentul rezoluției.

75 În sfârșit, din considerațiile care figurează la punctele 56-59 din prezenta hotărâre reiese că drepturile care decurg din acțiunile în declararea nulității și/sau în răspundere introduse înainte de rezoluție, spre deosebire de drepturile care rezultă din acțiuni ulterioare rezoluției, pot fi luate în considerare în cadrul evaluării prevăzute la articolul 36 alineatul (1) din Directiva 2014/59 și, prin urmare, nu sunt susceptibile să pună sub semnul întrebării respectiva evaluare și decizia de rezoluție întemeiată pe aceasta. O interpretare a articolului 53 alineatul (3) și a articolului 60 alineatul (2) primul paragraf litera (b) din această directivă care să permită acționarilor și creditorilor să continue acțiunile în declararea nulității și/sau în răspundere aflate deja în curs la momentul rezoluției nu este de natură să compromită stabilitatea financiară a Uniunii.

76 În plus, o asemenea interpretare nu aduce o atingere disproporționată drepturilor eventualilor dobânditori ai unei instituții de credit aflate în rezoluție, precum și celor ai entității care i-a succedat acesteia în urma rezoluției. Astfel, ținând seama de considerațiile care figurează la punctele 56-59 din prezenta hotărâre, aceste persoane pot de asemenea afla despre pasivele acestei instituții constituite din drepturile care decurg din acțiunile în declararea nulității și/sau în răspundere introduse anterior rezoluției, înainte de a-și formula oferta pentru achiziționarea instituției menționate.

77 Având în vedere considerațiile care precedă, este necesar să se răspundă la întrebările adresate că dispozițiile articolului 34 alineatul (1) literele (a) și (b), ale articolului 53 alineatele (1) și (3), precum și ale articolului 60 alineatul (2) primul paragraf literele (b) și (c) din Directiva 2014/59 trebuie interpretate în sensul că nu se opun să se considere că drepturile care decurg dintr-o acțiune în declararea nulității unui contract de subscriere de obligațiuni subordonate convertite în acțiuni, precum și dintr-o acțiune în răspundere, întemeiate pe nerespectarea cerințelor de informare care rezultă din Directiva 2004/39, intră în categoria obligațiilor sau a creanțelor „ajunse la scadență” la momentul rezoluției instituției de credit în cauză, în sensul articolului 53 alineatul (3) și al articolului 60 alineatul (2) primul paragraf litera (b) din Directiva 2014/59, atunci când aceste acțiuni au fost introduse anterior reducerii totale a valorii contabile a acțiunilor din capitalul social al acestei instituții de credit în cadrul unei proceduri de rezoluție.

Cu privire la cheltuielile de judecată

78 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera întâi) declară:

Dispozițiile articolului 34 alineatul (1) literele (a) și (b), ale articolului 53 alineatele (1) și (3), precum și ale articolului 60 alineatul (2) primul paragraf literele (b) și (c) din Directiva 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 de instituire a unui

cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții și de modificare a Directivei 82/891/CEE a Consiliului și a Directivelor 2001/24/CE, 2002/47/CE, 2004/25/CE, 2005/56/CE, 2007/36/CE, 2011/35/UE, 2012/30/UE și 2013/36/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și a Regulamentelor (UE) nr. 1093/2010 și (UE) nr. 648/2012 ale Parlamentului European și ale Consiliului

trebuie interpretate în sensul că

nu se opun să se considere că drepturile care decurg dintr-o acțiune în declararea nulității unui contract de subscriere de obligațiuni subordonate convertite în acțiuni, precum și dintr-o acțiune în răspundere, întemeiate pe nerespectarea cerințelor de informare care rezultă din Directiva 2004/39/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 aprilie 2004 privind piețele instrumentelor financiare, de modificare a Directivelor 85/611/CEE și 93/6/CEE ale Consiliului și a Directivei 2000/12/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivei 93/22/CEE a Consiliului, intră în categoria obligațiilor sau a creanțelor „ajunse la scadență” la momentul rezoluției instituției de credit în cauză, în sensul articolului 53 alineatul (3) și al articolului 60 alineatul (2) primul paragraf litera (b) din Directiva 2014/59, atunci când aceste acțiuni au fost introduse anterior reducerii totale a valorii contabile a acțiunilor din capitalul social al acestei instituții de credit în cadrul unei proceduri de rezoluție.

Semnături